

Verslag deskundigengroep dierziekten HPAI H5N8 Europa (17/4/2020)

Met schriftelijke bijdrage van: Arjan Stegeman (voorzitter), Roy Slaterus, Mart de Jong, Ruth Bouwstra, Ron Fouchier, Erik van Geloof, Nancy Beerens.
Secretariaat: Roxani Rijneveld.

Vraag:

Wat is de kans van insleep van hoogpathogene vogelgriep op een Nederlands pluimveebedrijf vanuit wilde vogels ten opzichte van de 3 voorgaande beoordelingen op 20 januari, 10 februari en 6 maart jl?

Op dit moment worden in Europa nog wekelijks meldingen gedaan van HPAI H5N8 uitbraken, met name in Hongarije. Op 21 maart, is een besmetting gevonden bij een kalkoenenbedrijf in het noorden van Duitsland, dicht bij de grens met Groningen. De meest recente uitbraak in Duitsland dateert van 31 maart jl. in de buurt van Bördekreis in Midden-Duitsland.

Er is geen nadere informatie over de insleeproute van de uitbraken in Duitsland. Het kan niet worden uitgesloten dat besmette standvogels (vogels die niet trekken) een rol hebben gespeeld in deze besmettingen. Er zouden ook in Nederland zeer kleine aantallen besmette standvogels aanwezig kunnen zijn. Maar in deze tijd van het jaar met warmer en droger weer, zijn de omstandigheden ongunstiger voor het overleven van het virus in de omgeving.

De voorjaarsstrek van watervogels is in volle gang. Veel vogels hebben nu haast om de broedgebieden te bereiken en leggen op dagen met gunstig weer grote afstanden af. Veel van deze vogels bereiken Nederland via het westelijke Middellandse Zeegebied en sommige trekken na een tussenstop in ons land nog verder richting het noorden of noordoosten. Trekbewegingen van watervogels vanuit Oost-Europa naar Nederland komen in deze periode weinig voor; het risico van 'vorsttrek', zoals genoemd in de voorgaande beoordelingen, is nu niet meer aan de orde.

Een groot deel van de watervogels die in Nederland overwinteren, zoals de Smient en sommige ganzen, zijn inmiddels vertrokken uit Nederland. Sommige soorten eenden en ganzen die wel in Nederland blijven om te broeden zitten meer paarsgewijs verspreid, in plaats van geconcentreerd in groepen. Het totale aantal wilde watervogels in Nederland is een stuk lager dan in januari en februari.

Hoewel de kans op de aanwezigheid van, met HPAI besmette standvogels, vergelijkbaar is met 10 februari, is het totale aantal wilde watervogels in Nederland lager dan in februari. Daarbij komt dat trekkende watervogels in deze periode overwegend een noord- tot noordoostelijke trekrichting aanhouden (met derhalve slechts weinig bewegingen tussen Oost-Europa en Nederland) en zijn de weersomstandigheden nu ongunstig voor het overleven van het virus in de omgeving.

Dit maakt dat het risico vergelijkbaar is met de laatste inschatting op 6 maart. Het risico is laag.